

Posudek na bakalářskou esej

Pavla Míková, Marie Červinková-Riegrová ve světle pozůstalosti v Literárním archivu Památníku národního písemnictví v Praze, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2010, 54 stran textu + přílohy (s. 53-69)

Pavla Míková zvolila za téma své bakalářské eseje osobnost významné ženy druhé poloviny 19. století, osobnost ženy z přední pražské vlastenecké rodiny, kterou soudobá společnost hodnotila jako nesmírně nadanou, pilnou, pracovitou a u všech společenských vrstev oblíbenou. Autorka si zvolila nelehký a zejména časově velmi náročný úkol – zpracovat velice obsáhlou pozůstalost Marie Červinkové-Riegrové, uloženou v Literárním archivu Památníku národního písemnictví v Praze na Strahově. Práce s archivním materiálem není vzhledem k časovému faktoru nikdy snadná a pro začátečníka to platí dvojnásobně. A proto je třeba autorčin zájem, nadšení a elán, s nímž k vytyčenému úkolu přistoupila, hned na počátku ocenit.

Autorka se rozhodla sledovat především to, jak probíhal každodenní život této pozoruhodné osobnosti, jak na ni pohlíželo její okolí, jaké otázky či problémy běžného soužití v manželství, v rodině, v přátelských a pracovních vztazích Marie Červinkové-Riegrové řešila, respektive musela řešit. Pozůstalost, respektive její část, která je uložena v LA PNP, obsahuje obrovské množství dopisů, které MČR posílali jak její nejbližší – matka, otec, manžel, sourozenci a další příbuzní, tak i přátelé a spolupracovníci, ale často i lidé méně známí či zcela neznámí. Na pozadí těchto dopisů (pokud to jejich charakter umožnil) se Pavla Míková pokusila podat reflexi osobních a rodinných životních peripetií, charitativních aktivit a literární činnosti MČR právě ve světle osobních listů, které dostávala tato žena od širokého okruhu pisatelů.

Bakalářskou esej koncipovala Pavla Míková vedle úvodu, závěru, seznamu pramenů a literatury a příloh do čtyřech základních částí. V první z nich (kapitola druhá – s. 7-10) vymezila cíl své práce, metodický přístup, podala charakteristiku použitého pramene a uvedla jakým způsobem jeho rozsah pro účely své práce redukovala. Druhou část pak věnovala postavení žen ve druhé polovině 19. století a počátkům jejich emancipačních snah (kapitola třetí – 11-13). Ve třetí části (kapitola čtvrtá – s. 14-24) se zaměřila na osobnost Marie Červinkové-Riegrové, na její manželství s Václavem Červinkou i na její charitativní aktivity. V jednotlivých podkapitolách se pak dotkla i dalších členů rodiny, zejména rodičů - otce Františka Ladislava Riegrova a matky Marie Riegrové rozené Palacké a také děda Františka Palackého. Za stěžejní pasáže bakalářské eseje je třeba považovat obsáhlou čtvrtou část (kapitola pátá – s. 25-50), kde autorka provedla analýzu vybraných dopisů z pozůstalosti Marie Červinkové-Riegrové v Literárním archivu Památníku národního písemnictví v Praze na Strahově. Zaměřila se přitom jak na osobní korespondenci s manželem, matkou, otcem a dalšími rodinnými příslušníky, tak i na korespondenci ve vztahu k charitativním aktivitám Marie Červinkové-Riegrové i k její literární tvorbě. Speciální pozornost pak věnovala korespondenci, kterou MČR vedla s první Češkou, která vystudovala medicínu, s Annou Bayerovou. Pavla Míková se snažila v jednotlivých dopisech hledat prvky každodennosti, reflexi osobních a rodinných životních peripetií, charitativních aktivit i literární činnosti z pohledu širokého okruhu pisatelů listů. A zpracovala tak určitý obraz této významné české ženy druhé poloviny 19. století nikoliv z pohledu Marie Červinkové-Riegrové, ale z pohledu těch, kteří jí byli blízcí ať už na základě příbuzenských či přátelských a pracovních vazeb. A nejlépe se autorce podařilo podle mého názoru vykreslit na základě analýzy dopisů zasílaných

této osobnosti právě prvky každodennosti jak v rodinném, tak i v pracovním životě Marie Červinkové Riegrové.

Bakalářská esej Pavly Míkové je výsledkem dlouhého úsilí spojeného zejména s časovou náročností uchopení zvoleného tématu. Autorka přes obtíže u plánované tematiky zůstala, vytrvala a neuchýlila se k jinému snadnějšímu řešení. Její práce jako celek patří k těm poměrně dobře zvládnutým bakalářským esejím. Určité rezervy je možné hledat např. v nepříliš výrazné hloubce realizované analýzy, případně v tom, co sama uvádí v závěru, že by bylo možné pokračovat v bádání analýzou pozůstalosti Mariina manžela Václava, kde je odeslaná i přijatá korespondence jeho manželky. To ovšem souvisí s faktorem času.

Formální stránka bakalářské práce je na dobré úrovni bez většího množství chyb, překlepů a podobně. Grafické zvládnutí je odpovídající, včetně jednotně vedeného poznámkového aparátu.

Souhrnně lze konstatovat, že Pavla Míková splnila úkol, který si v úvodu vytýčila a užila k jeho zvládnutí přiměřené postupy. Její bakalářskou esej doporučuji k obhajovacímu řízení a navrhuji závěrečné hodnocení velmi dobře.

10. srpna 2010

Miloslava Turková